

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 16.11.2007
COM(2007) 716 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

**saskaņā ar Padomes 2003. gada 22. decembra Pamatlēmuma par bērnu seksuālās
izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu 12. pantu**

SATURS

1.	IEVADS	3
1.1.	Priekšvēsture	3
2.	VĒRTĒJUMA METODE UN KRITĒRIJI.....	3
2.1.	Pamatlēmumi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu	3
2.2.	Vērtēšanas kritēriji	3
3.	NOVĒRTĒJUMS	4
4.	SECINĀJUMI	8

1. IEVADS

1.1. Priekšvēsture

Saskaņā ar 12. panta 2. punktu Padomes 2003. gada 22. decembra Pamatlēmumā Nr. 2004/68/TI par bērnu seksuālās izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu (turpmāk "pamatlēmums") Komisijai ir jāsniedz rakstisks ziņojums par pasākumiem, ko veikušas dalībvalstis, lai izpildītu pamatlēmumu.¹

Minētā panta 1. punktā noteikts, ka dalībvalstīm līdz 2006. gada 1. janvārim ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu pamatlēmuma izpildi. Saskaņā ar 2. punktu dalībvalstīm līdz minētajam datumam ir jāiesniedz Padomes Ģenerālsekretariātam un Komisijai to noteikumu teksti, ar kuriem dalībvalstu tiesību aktos ir pārņemtas saistības, ko tām uzliek šis pamatlēmums. Pamatojoties uz šo informāciju un Komisijas rakstisku ziņojumu, Padomei līdz 2008. gada 20. janvārim jāizvērtē, kā dalībvalstis ir ievērojušas šī pamatlēmuma noteikumus.

Tādēļ šā ziņojuma vērtība lielā mērā ir atkarīga no informācijas, kuru Komisija saņēma no dalībvalstīm. Tomēr līdz 2006. gada janvārim tikai divas dalībvalstis (Beļģija un Austrija) bija informējušas Komisiju par pasākumiem, kas veikti, lai īstenotu pamatlēmumu. Komisija 2006. gada 8. jūnijā nosūtītajā vēstulē atgādināja dalībvalstīm to pienākumu sniegt attiecīgo informāciju. Līdz 2007. gada aprīļa beigām Komisija vēl nebija saņēmusi informāciju no trīs dalībvalstīm, proti, Grieķijas, Portugāles un Maltas.

2. VĒRTĒJUMA METODE UN KRITĒRIJI

2.1. Pamatlēmumi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu

Šis pamatlēmums pamatojas uz Līgumu par Eiropas Savienību (LES), jo īpaši tā 29. pantu, 31. panta e) punktu un 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

Pamatlēmumi vislabāk salīdzināmi ar tiesību aktu direktīvas formā². Abu veidu tiesību akti ir dalībvalstīm saistoši attiecībā uz sasniežamo rezultātu, bet īstenošanas formu un metožu izvēle paliek dalībvalstu iestāžu ziņā. Pamatlēmumi tomēr nav tieši piemērojami un Komisija nevar vērsties Eiropas Kopienų Tiesā, lai panāktu pamatlēmuma pārņemšanu. Tomēr Eiropas Kopienų Tiesa var regulēt strīdus dalībvalstu starpā par pamatlēmuma interpretāciju un piemērošanu (arī pārņemšanu). Lai šo tiesisko iespēju izmantotu, ir nepieciešama pārliedcinoša faktu bāze, un ar šo Komisijas ziņojumu var sekmēt tās izveidi.

2.2. Vērtēšanas kritēriji

Lai objektīvi novērtētu, vai dalībvalsts ir pilnībā īstenojusi pamatlēmumu, daži vispārējie kritēriji, kas izstrādāti direktīvu pārņemšanas novērtēšanai, mutatis mutandis piemērojami arī attiecībā uz pamatlēmumiem:

1. Sasniedzamā rezultāta īstenošanas veids un metodes ir jāizvēlas tā, lai nodrošinātu direktīvas efektīvu darbību atbilstoši noteiktajiem mērķiem³.
2. Katrai dalībvalstij ir pienākums īstenot direktīvas tādā veidā, kas atbilst skaidrības un tiesiskās noteiktības prasībām, un tādējādi pārņemt direktīvas noteikumus tādos dalībvalstu noteikumos, kuriem ir saistošs spēks⁴.

¹ OV L 13/44 – 2004. gada 20. janvāris.

² EK līguma 249. pants.

³ Skatīt attiecīgo judikatūru par direktīvu īstenošanu: Lieta 48/75 Royer [1976] ECR 497. lpp., 518. lpp.

3. Pārņemot direktīvu, nav obligāti izteikt attiecīgo dalībvalsts tiesību aktu precīzi tiem pašiem vārdiem, kādi lietoti direktīvā. Tādējādi, piemēram, atbilstošie un jau veiktie dalībvalsts pasākumi var būt pietiekami, ciktāl tiek nodrošināta pilnīga direktīvas piemērošana pietiekami skaidrā un precīzā veidā⁵.
4. Direktīvas ir jāīsteno tajās norādītajā laika periodā⁶.

Šis ziņojums pēc iespējas pamatojas uz iepriekšminētajiem kritērijiem.

3. NOVĒRTĒJUMS

Bērnu seksuāla izmantošana un bērnu pornogrāfija ir nopietns cilvēktiesību pārkāpums. Pamatlēmuma nolūks bija papildināt jau pastāvošos Padomes pieņemtos instrumentus bērnu seksuālās izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanai⁷.

Pamatlēmums tuvina dalībvalstu likumus bērnu seksuālās izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanas jomā. Tāpēc ar pamatlēmumu Eiropas līmenī tiek ieviesti vienoti pamatnoteikumi, lai risinātu jautājumus, kas saistīti ar kriminālbildības piemērošanu, sodiem un citām sankcijām, atbildību pastiprinošiem apstākļiem, jurisdikciju, kriminālvajāšanu, kā arī cietušo aizsardzību un palīdzību cietušajiem. Dalībvalstu tiesību sistēmas var ievērojami atšķirties, un daudzos gadījumos juridiskie jēdzieni un formulējumi nav viegli salīdzināmi savā starpā.

Lai gan novērtējums var attiekties un attieksies uz katru konkrēto pamatlēmuma pantu, tos nekādi nevar izvērtēt atsevišķi vienu no otra. Panta vai panta daļas nepilnīga īstenošana vai neīstenošana atsauksies arī uz saistītiem noteikumiem, kuri, apsverot tos katru atsevišķi, varētu šķist atbilstoši pamatlēmuma prasībām. Novērtējumā iespējami atbilstoši ņemts vērā vispārējais krimināltiesību stāvoklis dalībvalstīs.

Informācija, ko Komisija ir saņēmusi, ir ļoti atšķirīga, jo īpaši attiecībā uz tās pilnīgumu. Ne visas dalībvalstis ir iesniegušas Komisijai visus attiecīgos savu īstenošanas noteikumu tekstus. Komisija nav saņēmusi nekādu informāciju no Grieķijas, Maltas un Portugāles. Gibraltārs vēl nav pārņēmis pamatlēmumā paredzētos pasākumus, bet ir sācis likumdošanas procesu, kas ļaus to izdarīt.

1. pants. Definīcija

1. panta a) punktā ir ietvertas vairāku pamatlēmumā izmantotu terminu definīcijas un to skaidrojums. Viens no svarīgākajiem elementiem ir „bērns” definīcija, kas nozīmē jebkuru personu, kas ir jaunāka par 18 gadiem. Astonpadsmit gadu vecums atbilst arī ANO 1989. gada 20. novembra Konvencijai par bērnu tiesībām. Viens no pamatlēmuma galvenajiem mērķiem ir tuvināt līmeni, kādā dalībvalstu tiesību aktos paredzēta bērnu aizsardzība pret seksuālo izmantošanu un bērnu pornogrāfiju.

⁴ Skatīt attiecīgo judikatūru par direktīvu īstenošanu: Lieta 239/85 Komisija pret Beļģiju [1986] ECR 3645. lpp., 3659. lpp. Skatīt arī lietu 300/81 Komisija pret Itāliju [1983] ECR 449. lpp., 456. lpp.

⁵ Skatīt attiecīgo judikatūru par direktīvu ieviešanu, piemēram, Lietu 29/84 Komisija pret Vāciju [1985] ECR 1661. lpp., 1673. lpp.

⁶ Skatīt būtisko judikatūru par direktīvu īstenošanu, piemēram: Lieta 52/75 Komisija pret Itāliju [1976] ECR 277. lpp., 284. lpp.; skatīt Komisijas gada pārskatus par Kopienas tiesību aktu piemērošanas uzraudzību, piemēram, COM (2001) 309, galīgā redakcija.

⁷ OV L 322, 12.12.1996., 7. lpp. OV L 342, 31.12.1996., 4. lpp., OV L 191, 7.7.1998., 4. lpp. OV L 105, 27.4.1996., 1. lpp., OV L 191, 7.7.1998., 1. lpp., OV L 33, 6.2.1999., 1. lpp., OV L 34, 9.2.2000., 1. lpp.

Cits jautājums ir dzimumpilngadības sasniegšanas vecums, kas dalībvalstu tiesību aktos ir atšķirīgs, sākot no 13 gadu vecuma Spānijā un beidzot ar 17 gadu vecumu Īrijā (Austrijā – 14, Beļģijā – 16, Čehijas Republikā – 15, Dānijā – 15, Francijā – 15, Igaunijā – 14, Itālijā – 14, Īrijā – 17, Latvijā – 16, Lielbritānijā – 16, Lietuvā – 14, Luksemburgā – 16, Nīderlandē – 16, Polijā – 15, Slovākijā – 15, Slovēnijā – 15, Somijā – 16, Spānijā – 13, Ungārijā – 14, Vācijā – 16, Zviedrijā – 15).

Dzimumpilngadības vecums ir svarīgs attiecībā uz pienākumu piemērot kriminālatbildību par bērnu pornogrāfiju, kas definēta 1. panta b) punktā.

Attēlot bērnu, kas iesaistīts nepārprotami seksuālā darbībā, parasti nav atļauts, ja bērns ir jaunāks par 18 gadiem. Tomēr 3. pants atsevišķos īpašos gadījumos pieļauj atbrīvošanu no kriminālatbildības par bērnu pornogrāfiju, kurā iesaistīti bērni, kas sasnieguši dzimumpilngadības vecumu. Tādējādi pamatlēmums nodrošina stingru jebkura 18 gadus nesasnieguša bērna aizsardzību pret izmantošanu bērnu pornogrāfijā un pieļauj tikai ierobežotu skaitu izņēmumu attiecībā uz bērniem vecumā starp dzimumpilngadības sasniegšanu un 18 gadiem.

Praksē katrā dalībvalstī aizsardzības līmenis ir atšķirīgs atkarībā no dažādā dzimumpilngadības vecuma. Tomēr pašlaik nav paredzēts saskaņot dzimumpilngadības vecumu, kas ir saistīts ar citiem jautājumiem, piemēram ar pieļaujamo vecumu laulībām.

1. panta b) punkts definē bērnu pornogrāfiju kā pornogrāfisku materiālu, kurā vizuāli attēlots vai atspoguļots īsts bērns, kas iesaistījies nepārprotami seksuālā darbībā, vai persona bērna izskatā, vai reālistiski attēli ar neesošu bērnu. Terminu „vizuāli attēlots” būtu jāformulē tā, lai tas attiektos uz neattīstītu kino- un videolenti un datiem, kas glabājas datora diskā vai citādā elektroniskā veidā, ko var pārveidot vizuālā attēlā. Daudzas dalībvalstis ir pieņēmušas tiesību aktus, kas saskan ar pamatlēmuma 1. panta b) punkta bērnu pornogrāfijas definīciju. Čehijas Republikā, Igaunijā, Latvijā, Lietuvā, Luksemburgā, Polijā, Spānijā un Zviedrijā nav detalizētas bērnu pornogrāfijas definīcijas.

Attiecībā uz c) punktu (datorsistēmas definīcija) Čehijas Republika, Lietuva un Polija nav iesniegušas attiecīgo dokumentāciju, lai pienācīgi varētu novērtēt veikto īstenošanu.

Punktā d) ir definēta „juridiska persona”. Juridiskās personas definīcija ir pārņemta no Konvencijas par Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzību otrā protokola.

2. pants. Nodarījumi saistībā ar bērnu seksuālu izmantošanu

Padome, pieņemot pamatlēmumu, apzinājās – lai vērstos pret smagiem noziedzīgiem nodarījumiem, piemēram, bērnu seksuālo izmantošanu un bērnu pornogrāfiju – ir vajadzīga visaptveroša pieeja, kuras neatņemamas sastāvdaļas ir materiālās krimināltiesību normas, ieskaitot efektīvus, samērīgus un preventīvus sodus, un iespējami cieša tiesu iestāžu sadarbība.

Šajā sakarībā dalībvalstis iesniedza Komisijai plašu dažādu tiesisko pasākumu klāstu, kas piemērojami likumpārkāpējam. Ungārijā, Somijā, Čehijas Republikā, Francijā, Latvijā un Slovākijā spēkā esošie tiesību akti aptver visus pamatlēmuma 2. pantā minētos punktus, taču būtu nepieciešamas sīkākas ziņas. Kā jau teikts, Komisija strādā galvenokārt ar tulkotiem dokumentiem, tādējādi ir iespējami arī pārrautumi.

Turklāt dalībvalstu tiesību sistēmas var ievērojami atšķirties. Tādēļ tiesiskie risinājumi ir grūti salīdzināmi savā starpā.

Tomēr, valstu tiesību aktu vispārīgs pārskats norāda, ka dalībvalstīs piemērotie noteikumi lielākoties atbilst pamatlēmuma prasībām attiecībā uz kriminālatbildības piemērošanu par bērna piespiešanu vai vervēšanu prostitūcijai vai pornogrāfiskām izdarībām un iesaistīšanos seksuālās darbībās ar bērnu, atlīdzinot naudā, piespiežot vai ļaunprātīgi izmantojot atzītu aizgādību, varu vai ietekmi uz bērnu.

3. pants. Nodarījumi saistībā ar bērnu pornogrāfiju

Šis pants paredz tuvināt tiesību normas attiecībā uz nodarījumiem, kas saistīti ar bērnu pornogrāfiju, kas ietver bērnu pornogrāfijas materiālu izgatavošanu, izplatīšanu, izdalīšanu vai pārsūtīšanu, iegūšanu vai glabāšanu, piegādi vai nodošanu rīcībā.

3. panta 2. punktā ir paredzēti ierobežoti izņēmumi no pienākuma piemērot kriminālatbildību gadījumos, ja persona bērna izskatā faktiski ir 18 gadus veca, ja bērnu pornogrāfija ir reālistiski attēli ar neesošu bērnu un tie ir izgatavoti tikai privātai lietošanai. Šajos gadījumos izņēmuma no kriminālatbildības pamats ir tas, ka pornogrāfisko materiālu izgatavošanā nav iesaistīts neviens bērns.

Vēl viens iepriekšminētais izņēmums attiecas uz dzimumpilngadību sasniegušo bērnu attēlu izgatavošanu vai glabāšanu, ja pornogrāfiskie attēli izgatavoti vai glabāti ar viņu piekrišanu un tikai privātai lietošanai. Tomēr, šādā gadījumā bērna piekrišanu neuzskata par spēkā esošu, ja piekrišanas saņemšanas nolūkā ir ļaunprātīgi izmantots, piemēram, vecuma pārsvars, briedums, amats, statuss, pieredze vai cietušā atkarība. Šis noteikums nozīmē kriminālatbildības piemērošanas apjoma ierobežojumu bērnu pornogrāfijai attiecībā uz bērniem, kas ir vecumā starp dzimumpilngadības sasniegšanu un 18 gadiem, ja bērns patiesi ir piekritis pornogrāfisko materiālu izgatavošanai un privātai lietošanai.

Kaut arī valstu tiesību akti, šķiet, atbilst minimālajām prasībām attiecībā uz kriminālatbildības piemērošanu bērnu pornogrāfijai, pastāv vispārējs informācijas trūkums par 3. panta 2. punktā paredzētajiem izņēmumiem. Pilnīgu informāciju Komisija saņēma tikai no Ungārijas, Lietuvas, Itālijas, Dānijas, Vācijas un Kipras. Tādējādi nav iespējams novērtēt faktisko aizsardzības līmeni bērniem, kas ir sasnieguši dzimumpilngadību, kas ir svarīgs jautājums, jo īpaši tajās valstīs, kur dzimumpilngadības vecums ir mazāks par 16 gadiem.

4. pants. Kūdišana, sekmēšana, atbalstīšana un mēģinājums

Saskaņā ar Komisijai sniegto informāciju lielākā daļā dalībvalstu atsaucās uz to krimināltiesību vispārējām normām par līdzdalību noziedzīgos nodarījumos un nepabeigtu noziedzīgu nodarījumu. Tādējādi noziegumiem, kas pastrādāti pret nepilngadīgajiem, proti, seksuālajai izmantošanai un ar bērnu pornogrāfiju saistītiem noziegumiem, tiks piemēroti vispārējie noteikumi.

5. pants. Sodi un atbildību pastiprinoši apstākļi

Šis pants ir viens no galvenajiem pamatlēmumā. Iepriekšminētā panta 1. punktā noteikts, ka nodarījumus, kas minēti pamatlēmuma 2., 3. un 4. pantā, visos gadījumos ir jāsoda ar brīvības atņemšanu uz laiku vismaz no viena līdz trim gadiem. Šī noteikuma nolūks ir nodrošināt saskaņotības minimumu attiecībā uz sodiem, kas piemērojami likumpārkāpējiem. Visas dalībvalstis, šķiet, atbilst šai pamatlēmuma prasībai. Dokumentācija, ko Komisijai nosūtījušas Spānija, Slovēnija, Igaunija un Luksemburga, neļauj Komisijai gūt skaidru priekšstatu par pamatlēmuma 5. panta 3. punkta prasību pārņemšanu attiecīgās valsts tiesību sistēmā.

6. un 7. pants. Juridisko personu atbildība un sodi

Ar pamatlēmumu līdzās fizisko personu atbildībai tiek ieviesta juridisko personu atbildība. Juridiskās personas būs atbildīgas par noziedzīgiem nodarījumiem, ko viņu labā izdarījusi persona, kas darbojas vai nu individuāli, vai juridiskās personas struktūras sastāvā, vai, piemēram, persona, kurai ir lēmuma pieņemšanas pilnvaras. Netiek prasīts, lai juridisko personu atbildība būtu tieši kriminālatbildība. Sodiem, ko piemēro juridiskām personām, ir jābūt „*efektīviem, samērīgiem un preventīviem*”. Jebkurā gadījumā attiecībā uz informāciju par valsts sistēmām, kas iesniegta Komisijai, lielākajā daļā dalībvalstu tiesību akti paredz iespēju piemērot sodus arī juridiskām personām vismaz administratīvo pasākumu veidā. Pamatlēmuma 7. panta 1. punktā noteikts, ka minimālās prasības attiecībā uz sankcijām pret juridiskām personām ir piemērot naudas sodu kā kriminālsodu vai cita veida sodu. Attiecībā uz administratīvajiem vai kriminālajiem pasākumiem, šķiet, ka 6. un 7. panta noteikumi lielā mērā ir ieviesti.

8. pants. Jurisdikcija un kriminālvajāšana

Pamatlēmuma 8. pants paredz gadījumus, kuros dalībvalstīm ir pienākums atzīt savu jurisdikciju pār noziedzīgiem nodarījumiem, kas minēti 2., 3. un 4. pantā. Noteicošais ir teritoriālais princips, saskaņā ar kuru dalībvalstīm ir jānosaka sava jurisdikcija pār noziedzīgiem nodarījumiem, kas pilnībā vai daļēji izdarīti tās teritorijā. Pamatlēmuma 8. panta 3. punkts ir aizstāts ar lēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi⁸. Pamatlēmuma 8. panta 1. punkta a) apakšpunkta prasība attiecībā uz teritoriālo principu dalībvalstīs ir ievērota.

Pamatlēmuma 8. panta 1. punkta b) apakšpunkts paredz piemērot eksteritoriālās jurisdikcijas principu gadījumos, kad likumpārkāpējs ir attiecīgās valsts valstspiederīgais. Šis noteikums ir īpaši svarīgs, lai nodrošinātu efektīvu tā saucamā seksuālās izmantošanas kriminālvajāšanu, kad bērnu seksuālās izmantošanas darbības tiek izdarītas ārvalstīs. Vispārīgi dalībvalstīm vajadzētu bērniem garantēt vienādu aizsardzības līmeni neatkarīgi no tā, kuras valsts iedzīvotāji viņi ir. Ņemot vērā dažādās tiesību sistēmu prasības, pamatlēmuma 8. panta 1. punkta b) apakšpunkts ļauj dalībvalstīm nepiemērot vai piemērot tikai īpašos gadījumos vai apstākļos jurisdikcijas noteikumus, ja nodarījums ir izdarīts ārpus to teritorijas. Tomēr attiecībā uz eksteritoriālās jurisdikcijas principu dalībvalstis nav sniegušas pietiekamu informāciju, lai būtu iespējams novērtēt, cik lielā mērā tās ir īstenojušas šo noteikumu.

9. pants. Palīdzība cietušajiem un viņu aizsardzība

Devītais pants regulē trīs dažādus jautājumus. Pirmais punkts paredz, ka gadījumos, kad piemērojams teritoriālais princips, pamatlēmumā minēto nodarījumu izmeklēšana vai kriminālvajāšana nav atkarīga no cietušā iesnieguma vai apsūdzības. Vispārīgos vilcienos, dalībvalstu tiesību akti atbilst šai prasībai.

9. panta 2. punkts attiecas uz bērniem, kas cietuši no seksuālās izmantošanas un kuri tiek uzskatīti par īpaši neaizsargātiem cietušajiem saskaņā ar Padomes 2001. gada 15. marta pamatlēmumu Nr. 2001/220/TI par cietušo statusu kriminālprocesā⁹. Informācija, ko dalībvalstis sniegušas Komisijai, ir fragmentāra un nepilnīga un neveicina vispārēju analīzi. Zviedrija, Dānija, Nīderlande, Itālija, Vācija, Slovākija un Lielbritānija pietiekami atbilst

⁸ Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmums Nr. 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm OV L 190, 18.7.2002.

⁹ Padomes 2001. gada 15. marta Pamatlēmums Nr. 2001/220/TI par cietušo statusu kriminālprocesā. OV L 82, 22.3.2001.

pamatlēmuma prasībām. 2007. gadā jauns tiesību akts ir izdots Kiprā, tas ietver saskaņotu cietušo atzīšanas, atbalsta pakalpojumu nodrošināšanas un aizsardzības pasākumu shēmu, kas pilnībā atbilst Padomes 2001. gada 15. marta pamatlēmuma Nr. 2001/220/TI par cietušo statusu kriminālprocesā prasībām attiecībā uz seksuāli izmantotiem bērniem.

Pamatlēmuma 9. panta 3. punkts uzliek dalībvalstīm pienākumu sniegt īpašu aizsardzību un palīdzību cietušā ģimenei, ņemot vērā 4. pantu Padomes 2001. gada 15. marta pamatlēmumā Nr. 2001/220/TI par cietušo statusu kriminālprocesā. Informācija, ko Komisijai sniegušas Vācija, Latvija, Zviedrija, Lielbritānija, Austrija un Igaunija, liecina, ka tās atbilst pamatlēmumam. Pārējās dalībvalstis nav sniegušas informāciju par šo punktu.

4. SECINĀJUMI

Ne visas dalībvalstis ir laicīgi iesniegušas Komisijai visus attiecīgos savu īstenošanas noteikumu tekstus. Tādējādi iespējams, ka ziņojumā sniegtais novērtējums un secinājumi dažkārt pamatojas uz nepilnīgu informāciju.

Uz sniegtās informācijas pamata šķiet, ka gandrīz visas dalībvalstis ir izpildījušas Padomes pamatlēmumā noteiktās prasības, vai nu izmantojot jau esošos dalībvalstu likumus, vai arī ieviešot jaunus un īpašus tiesību aktus. Vispārīgos vilcienos dalībvalstu tiesību akti nodrošina augsta līmeņa aizsardzību pret bērnu seksuālu un ļaunprātīgu izmantošanu, kā arī paredz atbilstoša līmeņa sodus. Attiecībā uz bērnu pornogrāfiju prasība piemērot kriminālatbildību par tādu pornogrāfisko materiālu izgatavošanu, kuros iesaistīti bērni, visumā ir izpildīta, tomēr nav iespējams precīzi novērtēt izņēmumu gadījumu spektru, kuros paredzēta atbrīvošana no kriminālatbildības saistībā ar bērnu pornogrāfiju, iesaistot bērnus vecumā starp dzimumpilngadības sasniegšanu un 18 gadiem.

Tajos gadījumos, kad Padomes pamatlēmums nav pārņemts dalībvalstu noteikumos, Komisija aicina attiecīgās dalībvalstis iespējami ātrāk labot šo situāciju, ieviešot atbilstošus tiesību aktus pamatlēmuma īstenošanai. Tomēr Padomes pamatlēmuma ietekmē dalībvalstu rīcībā tagad ir īpaši krimināltiesību noteikumi, kas bērnu seksuālo izmantošanu un bērnu pornogrāfiju atzīst par krimināli sodāmiem noziedzīgiem nodarījumiem un nosaka efektīvus samērīgus un preventīvus sodus.

Kā norādīts arī īstenošanas ziņojumā attiecībā uz Pamatlēmumu Nr. 2002/629 par cilvēku tirdzniecības apkarošanu, ko Komisija pieņēma 2006. gada 2. maijā, dalībvalstu nepietiekami sniegtās informācijas dēļ ir grūti sniegt visaptverošu novērtējumu par tiesību aktiem attiecībā uz īpaši neaizsargātiem cietušajiem. Cietušajiem draudzīga pieeja kriminālajā tiesvedībā, kā arī labs sociālās palīdzības līmenis gan kriminālās tiesvedības laikā, gan pēc tam ir īpaši svarīgi, lai novērstu turpmāka kaitējuma nodarīšanu cietušajiem un nodrošinātu noziegumu efektīvu kriminālvajāšanu. Tādēļ Komisija aicina dalībvalstis rūpīgi izvērtēt savas valsts tiesību aktus, lai stiprinātu sociālo aizsardzību un nodrošinātu cietušo bērnu tiesību pilnīgu ievērošanu.

Ņemto vērā neseno attīstību, jo īpaši elektroniskās saziņas tehnoloģiju jomā, ir radušās jaunas problēmas, piemēram, krāpnieciska uzmākšanās bērniem internetā nelikumīgiem mērķiem („grooming”). Tajā pašā laikā tiek izstrādātas jaunas metodes, kuru nolūks ir ar īpašu tiesību aizsardzības vienību palīdzību efektīvi atklāt šādus noziegumus un identificēt cietušos bērnus. Ņemot vērā šo diskusiju rezultātus, Komisija iespējams apsvērs nepieciešamību atjaunot un uzlabot pašreizējo pamatlēmumu attiecībā uz bērnu izmantošanu un ar to saistītiem nodarījumiem, jo īpaši attiecībā uz nodarījumiem, kas izdarīti ar elektroniskās saziņas tīklu un informācijas sistēmu palīdzību.